

Svar på fullmäktigemotion, Halvera konsumtionen av animaliska produkter före utgången av 2030

Stadsstyrelsen 16.12.2024 § 330

Beredning och tilläggsuppgifter:
verkställande direktör Leila Korhonen, förnamn.efternamn@borga.fi

Eeva Puomies har väckt en motion om att halvera konsumtionen av animaliska produkter före utgången av 2030.

I motionen står det som följer: "Klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald är de största hoten mot människors välfärd och miljön. Borgå som HINKU-kommun och som klimatkommun år 2023 har uttryckt sin avsikt att sträva efter klimatneutralitet fram till år 2030. En av de viktigaste orsakerna till utsläpp av växthusgaser är matproduktionen. Utöver klimatutsläppen har matproduktionen konsekvenser för förlusten av biologisk mångfald, djurens välbefinnande och övergödningen av Östersjön och andra vattendrag. Alla dessa effekter kan minskas genom att andelen animaliska produkter i stadens offentliga upphandlingar halveras. Som första stad i Finland har Tammerfors utrett det ekologiska fotavtrycket i stadens verksamhet. Det största ekologiska fotavtrycket har livsmedel och mer än 60 procent av detta avtryck kommer från animaliska produkter. En mer vegetarisk kost är bättre för klimatet, djuren, naturen och Östersjön. Dessutom visar forskningen att en mer vegetarisk kost främjar hälsan. En färsk studie från Helsingfors universitet visar att finländska daghemsbarn äter mer än fem gånger så mycket rött kött som det skulle vara bra för hälsan och jordens bärkraft. Genom att ersätta animaliska produkter med inhemska växtproteinprodukter främjas också en hållbar inhemsk jordbruksproduktion."

Som svar på motionen kan man konstatera att oron för klimatets och naturens hållbarhet är stor också i affärsverkets ledning. I kosttjänsterna till stadens skolor och daghem har man redan i flera års tid gjort ändringar för att främja en vegetarisk kost. Utvecklingen bromsas av att man samtidigt som man strävar efter att skapa klimatvänlig mat måste ta hänsyn till att kunderna accepterar den mat som serveras.

Alla parter förlorar om man serverar mat som man inte vill äta. I skolorna i Borgå provade man 2019 att servera veganmat till alla en dag i veckan men man var tvungen att avstå från detta när eleverna inte kom och äta. Måltiderna i skolor och daghem bör gå hand i hand med måltiderna i hemmen, så att utvecklingen mot en klimatvänlig riktning bäst förverkligas.

Trots att försöket med veganmat i Borgå misslyckades har man dock lyckats minska användningen av rött kött. På menyn finns en vegetarisk dag i veckan och fyra dagar i veckan serveras vegetarisk mat som alternativ till blandmat. Av alla inköpta råvaror (1 845 000 kg) under de senaste 12 månaderna fanns det 398 000 kilo

animaliska råvaror, varav 196 000 kilo mjölk och surmjölk. När man bortser från dessa animaliska råvaror, som främst används som matdrycker, består den egentliga maten till lite över 10 % av animaliska råvaror. Detta kan inte på något sätt anses vara särskilt stort.

Som en snabb slutsats kan man konstatera att man genom att byta ut mjölk och surmjölk till en växtbaserad matdryck genast kan halvera användningen av animaliska råvaror. Två saker i praktiken hindrar en sådan ändring. För det första är skummjölk eller surmjölk en matdryck enligt skolmatsrekommendationen eftersom dess näringsinnehåll är betydligt bättre än till exempel havredryck. Den andra faktorn är priset.

Hållbarhet och ansvarsfullhet i fråga om mjölkprodukter har beaktats så att mjölken som serveras i skolorna och daghemmen i Borgå är ekologisk. Affärsverket fick i höst ta emot ett pris efter att ha varit en stor offentlig matserviceaktör som ökat användningen av ekologiska produkter mest. Därefter ökas användningen av ekologiska produkter så, att ärtsoppans ärter byts till ekologiska ärter. På det hela taget fortsätter utvecklingsarbetet med klimatvänlig matproduktion, och användningen av grönsaker ökar i takt med att kundkretsen är beredd gå med på det. Stadens ekonomiska satsning på skolmat under de senaste åren har i hög grad bidragit till att vegetarisk mat smakar för skolelever.

Bilaga
fullmäktigemotion 14.4.2024

Biträdande stadsdirektören
Stadsstyrelsen beslutar ge ovanstående kost- och städtjänsters förslag som sitt svar på Eeva Puomies motion och sända svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Eeva Puomies föreslog understött av Vilhelmiina Eskola att ärendet återremitteras för ny beredning.

Som resultat av omröstningen beslutade stadsstyrelsen fortsätta behandlingen med rösterna 10 (Blomqvist-Valtonen Elin, Holmström Johnny, Lund Bodil, Orava Hilikka-Leena, Piirainen Marko, Servin Kevin, Söderberg Johan, Uski Nina, Valasti Matti, Wiitakorpi Jorma) –3 (Eskola Vilhelmiina, Puomies Eeva, Sigfrids Frida).

Beslut
Stadsstyrelsen beslutade efter omröstning ge ovanstående kost- och städtjänsters förslag som sitt svar på Eeva Puomies motion och sända svaret till stadsfullmäktige för kännedom.